

Stanowisko nr 70/2016
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 9 czerwca 2016 r.

w sprawie regulaminu przyznawania stypendiów doktorskich i habilitacyjnych w
Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 maja 2016 r (pismo DSW.6101.9.2016.1.MHB), regulaminu przyznawania stypendiów doktorskich i habilitacyjnych w Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu (zwanego dalej: Regulaminem), Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 roku Nr 14 poz. 176, z późn. zm.), art. 236 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.), art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2006 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 46 poz. 328), art. 1 pkt 3) i 5) ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 2012 poz. 1553, z późn. zm.) oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej **negatywnie** opiniuje zasady Regulaminu, zgłaszając następujące uwagi:

Uzasadnienie

- I. W opinii Komisji cel przyświecający stypendium, o którym mowa w Regulaminie odpowiada przesłance określonej w art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz.307, z późn. zm.) - dalej ustawa o PIT, jednak niektóre przepisy Regulaminu, przez swoje konsekwencje podważają istotę stypendium naukowego, a ponadto nie wyczerpują albo są niegodne z warunkami określonymi w Uchwale Nr 240/2011 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 września 2011 w sprawie opiniowania zasad przyznawania innych stypendiów naukowych i za wyniki w nauce, o których mowa w art. 21 ust.1 pkt.39 ustawy o PIT. Biorąc to pod uwagę Rada nie może wydać pozytywnej opinii o Regulaminie w świetle uwarunkowań normatywnych sugerując jednocześnie Wnioskodawcy dokonanie zmian lub uzupełnień wskazanych w pkt. II.

- II. Uwagi szczegółowe:
 1. Zapis §3 ust.1 jest kontrowersyjny z punktu widzenia praw pracowniczych, gdyż drastycznie ogranicza podejmowanie aktywności zawodowej. Ponadto restrykcyjność zapisu (niepozostającemu w dodatkowym zatrudnieniu) może ograniczać wykonywanie pracy nie tylko nie będącej w konflikcie z przygotowaniem rozprawy

doktorskiej czy wzbogaceniem dorobku naukowego ale wręcz utrudniającej stypendyście osiągnięcie tych celów.

2. W §3 ust.3 lit. b brak określenia podstawy uzyskania pozytywnej oceny Senackiej Komisji ds. Oceny Dorobku Naukowego i Awansu Zawodowego Nauczycieli Akademickich oraz okresu za jaki ten dorobek ma być oceniany.
3. W §3 ust.4 określono Szczegółowe Kryteria Przyznawania (dalej –SKP) stypendium, jednak wzbudzają one przynajmniej następujące wątpliwości: - lit.a: bardzo - ogólnikowo sformułowano kryterium „motywację kandydata do rozwoju naukowego”. Nie wiadomo czy kryterium to ma charakter dyskryminacyjny (ma lub nie ma motywacji) oraz nie wiadomo czy brak motywacji wyklucza kandydata z procedury rozpatrywania wniosku o stypendium czy nie. Jeżeli nie to jak identyfikować poziom motywacji kandydata i jak go mierzyć do celów porównywalności kandydatów.

- lit. b: W dość powszechnej praktyce regulaminów stypendialnych, o podobnym charakterze dorobek jest odpowiednio wartościowany (np. wykorzystuje się punktację z procesu parametryzacji lub skale opracowane na potrzeby takich regulaminów).

- lit. c i d: przynajmniej w istotnej części mają charakter pozanaukowy (wkład w rozwój uczelni, a nie nauki czy choćby rozwój naukowy uczelni) a ponadto nie wskazano jak będzie się mierzyło ten wkład dla celów porównywalności dokonań kandydatów. Pozanaukowy charakter kryteriów kwalifikacyjnych może dyskwalifikować Regulamin z punktu widzenia intencji ustawodawcy.

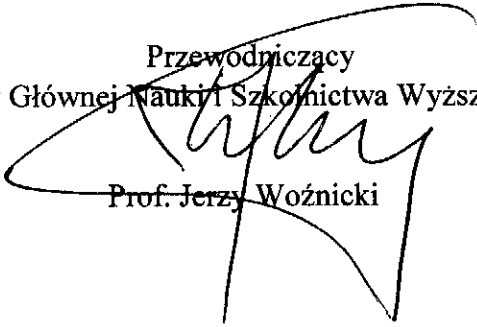
7. W §4 ust. 5 mowa o innych szczegółowych warunkach, które określa umowa. W związku z tym, że Regulamin dla celów uzyskania zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego powinien być kompletny, inne szczegółowe warunki powinny być określone w Regulaminie lub wzorze umowy stanowiącej załącznik do Regulaminu i będącej jego integralną częścią.
8. §5 ust.2 jest wadliwie sformułowany (Powinno być np. O stypendium może się ubiegać osoba, która spełnia wszystkie Kryteria Przyznawania Stypendiów – z uwzględnieniem uwagi 4), a ponadto w drugim zdaniu powinno się wykreślić zwrot „niniejszego paragrafu”.
9. W konsekwencji uwagi sformułowanej pod numerem 3 powinno się usunąć lub zmodyfikować wymóg określony w §5 ust. 4 lit.d.
10. W Regulaminie brak określenia trybu rozpatrywania wniosków w szczególności rozstrzygnięcia kwestii ewentualnego podziału funduszu pomiędzy stypendia doktorskie i habilitacyjne. Brak także określenia czy ciągły – w zasadzie - tryb naboru wniosków oraz cztery rundy ich rozpatrywania w roku mają jakieś konsekwencje dla dostępności tych stypendium (np. z powodu rozdysponowania funduszu w pierwszej lub kolejnej turze w danym roku zanim nadejdzie termin kolejnej).
11. Dla uniknięcia nieporozumień lub problemów wynikających z obowiązku niepozostawiania w zatrudnieniu oraz 120 dniowego terminu na złożenie oświadczenia, o którym mowa w §6 ust.1, liczonego od dnia podpisania umowy należy odpowiednio sprecyzować intencje Wnioskodawcy. Z jednej bowiem strony trudno oczekiwać od kandydata nie podejmowania lub rezygnacji z dodatkowego zatrudnienia, jeżeli składa wniosek o stypendium z ryzykiem jego nieuzyskania. Z drugiej zaś strony wymóg §3 ust.1 sprawia że stypendium można przyznać wyłącznie osobie niepozostającej w dodatkowym zatrudnieniu.
12. §6 ust.3, w części dotyczącej stypendystów korzystających ze stypendium habilitacyjnego, nie uwzględnia zmian ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym, w kwestii zrezygnowania z obowiązku przedstawienia rozprawy habilitacyjnej. Ponadto w zasadzie brak wpływu stypendysty na termin wydania opinii, o której mowa w tym ustępie, co może powodować dodatkowe komplikacje.
13. W § 7 ust. 1 należy sprecyzować o jaki okres chodzi - w związku z podjęciem dodatkowego zatrudnienia, z odpowiednim uwzględnieniem ewentualnej zmiany tego wymogu, o której mowa w pkt. 1 cz II uzasadnienia.
14. Restrykcyjność obowiązku zwrotu pobranych środków finansowych sprawia, że istota stypendium przekształca się w swoisty stosunek umowny dotyczący nie tyle przedmiotu stypendium co stosunku pracy z poważnymi sankcjami finansowymi. Zapisy §8 są wysoce kontrowersyjne (np. co będzie w przypadku pozytywnej opinii promotora lub Komisji Senackiej, a negatywnych recenzjach wszystkich lub części recenzentów; a co gdy recenzje będą pozytywne a przebieg publicznej obrony lub głosowanie Komisji Doktorskiej, Habilitacyjnej lub Rady Wydziału będzie

negatywne).

15. Znaczna część Regulacji §9 dyskwalifikuje Regulamin jako akt normujący kategorię stypendium i stosunek fundatora ze stypendystą natomiast stanowi w oczywisty sposób instrument polityki zatrudnienia. Na dodatek sankcje finansowe stanowią, że zapisy Regulaminu można uznać za klauzule abuzywne.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki